

Eesti Kurtide Liidu (EKL) arengukava 2021 – 2026

Eesti Kurtide Liit on katusorganisatsiooniks 3 üleestilisele organisatsioonile ja 9 piirkondlikule liikmesühingule. Oleme peamine koostööpartner kohalikele valitsusasutusele, esindades eesti kurtide huve ja rahvusvaheliste kurtide organisatsioonide liige ja koostööpartner.

Missioon

Meie missiooniks on kujundada Eestis elavatele kurtidele jätkusuutlik sotsiaalne ja poliitiline elukeskkond, kus kurtidel inimestel on ühiskonna liikmetega võrdsed võimalused inimväärseks eluks, kaitsta kurtide **kui keele- ja kultuurivähemuse** kultuuri, haridust, viipekeelt, **identiteeti** ja ligipääsetavust kommunikatsioonile.

Organisatsiooni põhiväärtused

- Inimväärkuse austamine
- Sotsiaalne õiglus
- Inimesekesksus
- Usaldusväarsus
- Kollektiivsus

Visioon

Eesti Kurtide Liit on Eestis elavaid kurte esindav organisatsioon, kes sekkub poliitika kujundamisesse riiklikul, kohalikul ja rahvusvahelisel tasandil, tagades kurtidele inim-, kodaniku-, sotsiaalseid ning majanduslikke õigusi. Eesti Kurtide Liit kaitseb liikmeskonna huve ja soodustab võimaluste võrdsustamist kurtidele vastavalt mittediskrimineerimise põhimõttele koostöös riigi valitsemis- ja võimuorganite, kodanikeühenduste, ärisektori ning rahvusvaheliste organisatsioonide ja esindustega.

Eesti Kurtide Liit lähtub oma töös Eesti kodanikuühenduste eetikakoodeksi põhimõtetest.

Eesti Kurtide Liidu eesmärgid 2021-2026

Eesmärk 1. Majandustegevus ja kinnisvarad. Eesti Kurtide Liidule kuuluvad hooned on heas seisukorras ja teenivad tulu.

Tegevused:

- Regulaarselt majandada ja hooldada EKL-i kinnisvara (hooned ja maa) Tallinnas, Tartus ja Pärnus kui eluliselt tähtsad baasalused EKL-i ja liikmesühingute tegevuseks.

---

viipekeelne kurt* - kuulmislangusega inimene, kelle kuulmislanguse sügavus pole oluline, kuid kes väärtustab kurdiks olemist, valdab mistahes viipekeelt ja kasutab seda peamise suhtlusvahendina (see võib olla tema emakeeleks/esimeseks keeleks, aga ka hiljem omandatud keeleks) ning tunnustab kurtide kultuuri.

viipekeelne inimene** - võib olla nii kuulmislangusega inimene kui ka kuulja (nt kurtide vanemate kuuljad lapsed jt, kes on päritolult tihedalt kurtide kogukonnaga seotud), kes on omandanud viipekeele loomulikult teel ja väärtustavad kurtide kultuuri.

- Jätkata EKL osaühingute (ettevõtete) hoonete remonti ja oma tegevuseks mittevajalike ruumide väljarentimist.

Eesmärk 2. Tööhõive. Kurtid osalevad aktiivselt tööturul.

Tegevused:

- Jätkata regulaarselt statistiliste andmete süstemaatiline kogumine viipekeelsete kurtide* tööhõive kohta.
- Tõsta tööandjate huvi viipekeelse kurdi* töölevõtmisel läbi maksusoodustuste kaudu.
- Pikaajaliselt töötanud olnud kurtide ja viipekeelsete töötute tööhõive küsimuste lahendamise ning koolitamise ja tööle rakendamise koostöös partneritega (sh Töötukassaga).
- Suurendada tööandjate teadlikkust ja pakkuda koolitusi viipekeelsete kurtide* tööturule kaasamiseks.

Eesmärk 3. EKL liikmeskond ja ühingud. Eesti Kurtide Liit ja selle ühingute liikmed on aktiivsed ja iseseisvad algatuste läbiviimisel ja usaldusväärsed koostööpartnerid.

Tegevused:

- Suurendada tavaühiskonnas kurtide kogukonna positiivset kuvandit läbi mitmete kanalite ja meedia.
- Toetada kurtide algatusi uute kohalike ühingute ja huvialaseltside loomisel eesmärgiga haarata võimalikult palju kurte ühistegevusse ja toetada nende sotsiaalset toimetulekut
- Luua EKL hoonetes tegutsevatele ühingutele paremad töötingimused ja toetada neid võimalusel vajaliku kontoritehnikaga varustamisel.
- Korraldada koolitusi ühingute asjaajamise, raamatupidamise, juhtimise, projektitöö, huvikaitse ja arhiivinduse alal.

Eesmärk 4. Sotsiaalvaldkond. Kurtidel on tagatud ligipääs sotsiaalteenustele viipekeeles.

Tegevused:

- Selgitada viipekeelsetele kurtidele* suunatud nõustamisteenuse vajadust.
- Luua EKL teiste suuremate keskuste juurde sotsiaaltöötaja (-nõustaja) ametikoht abistamiseks kurte olme-, tervishoiu- ja tööhõiveprobleemide lahendamisel (Pärnu, Tartu), tagada selle ametikoha regulaarne finantseerimine. Sotsiaalasutused peavad tagama viipekeelsetele kurtidele* võimaluse käia nõustamisel viipekeeletõlgi abiga.
- Taotleda hooldekodude kurtide ja viipekeelsete patsientide koondamist ühte kohta.
- Taotleda viipekeelsetele kurtidele* vajalike signaliseerimise abivahendite (suitsu- ja vingugaasiandurid, ukse- ja äratuskellad jt) mõistliku omaosalusega ostmist.

Eesmärk 5. Viipekeel ja tõlketeenus. Viipekeele tõlketeenus on üle Eesti vabalt kättesaadav.

---

viipekeelne kurt* - kuulmislangusega inimene, kelle kuulmislanguse sügavus pole oluline, kuid kes väärtustab kurdiks olemist, valdab mistahes viipekeelt ja kasutab seda peamise suhtlusvahendina (see võib olla tema emakeeleks/esimeseks keeleks, aga ka hiljem omandatud keeleks) ning tunnustab kurtide kultuuri.

viipekeelne inimene** - võib olla nii kuulmislangusega inimene kui ka kuulja (nt kurtide vanemate kuuljad lapsed jt, kes on päritolult tihedalt kurtide kogukonnaga seotud), kes on omandanud viipekeele loomulikult teel ja väärtustavad kurtide kultuuri.

Tegevused:

- Arendada ja laiendada viipekeele kontaktset tõlketeenust ja selle kättesaadavust üle Eesti.
- Taotleda Sotsiaalhoolekande §15 punkti kaotamist kui viipekeelsete kurtide* viipekeele tõlketeenusele ligipääsetavuse diskrimineerimist või selle paragrahvi ümberkirjutamist ja/või uue paragrahvi lisamist, et tagada puuetega inimestega võrdsed tingimused ja võimalused kurtidele aktiivseks osalemiseks ühiskonnas.
- Toetada viipekeele kaugtõlketeenuse arendamist ja laiendamist ja selleks vajaliku tehnilise võimekuse suurendamist viipekeelsete kurtide* hulgas (sh taotleda vajalike sidevahendite soodustingimustel hankimise võimalust – nutitelefoniid ja tahvelarvutid) koostöös Sotsiaalkindlustusametiga. Korraldada liikmetele vastavad täiendkoolitused.
- Toetada viipekeeletõlkide järjepidevat väljaõpet ja täiendkoolitusi koostöös Eesti Viipekeeletõlkide Kutseühinguga. Taotleda viipekeeletõlkide õppekava taasavamist mõne kõrgkooli juures.
- Toetada eesti viipekeele arendamist, hoidmist ja õpetamist koostööpartneritega (Eesti Viipekeele Selts, Eesti Keele Instituut jt).
- Seista tõlketeenuse osutamisel viipekeeletõlkide kutsestandardis kehtestatud nõuete järgimise eest.

Eesmärk 6. Kommunikatsioon ja kultuuritöö. Eesti kurtide kultuur on Eesti ühiskonnas silmapaistev ja esindatud kuuljate kogukonnas. Meedia poolt edastatakse olulist teavet viipekeeletõlkega.

Tegevused:

- Suurendada enamusühiskonnas kurtide kogukonna positiivset kuvandit läbi mitmete kanalite ja meedia.
- Seista ETV viipekeelse uudistesaaate jätkumise ja mahu suurendamise eest ning säilitada Eesti Kurtide Liidus omaasaadete tootmine. Taotleda ERR-ilt võimalust pakkuda viipekeelsetele kurtidele* ja viipekeelsetele inimestele** meelelahutussaaate formaati vähemalt kord nädalas.
- Täiendada EKL kodulehekülge (sh videoportaali) ja parendada informatsiooni kättesaadavust liikmesühingutele ja partneritele.
- Korraldada üleestilisi viipekeelsetele kurtidele* ja viipekeelsetele inimestele** suunitletud kultuuriüritusi ja mitteformaalseid koolitusi.
- Toetada viipekeelsete kurtide* isetegevus- ja huvialarühmade tegevust.
- Valmistada viipekeelseid videomaterjale (infomaterjalid, ajalooandmed jm).
- Koguda ja korrastada kurtide ühistegevuse ajaloo andmed ja dokumendid (dokumendid, filmid, fotod, mälestused kirjas ja videol).
- Jätkata regulaarselt statistiliste andmete süstemaatilist kogumist viipekeelsete kurtide* viipekeele tõlketeenuse kättesaadavuse kohta.
- Jätkata koostööd kohalike ühingutega EV –s elavate viipekeelsete kurtide* andmebaasi täpsustamiseks.

---

viipekeelne kurt* - kuulmislangusega inimene, kelle kuulmislanguse sügavus pole oluline, kuid kes väärtustab kurdiks olemist, valdab mistahes viipekeelt ja kasutab seda peamise suhtlusvahendina (see võib olla tema emakeeleks/esimeseks keeleks, aga ka hiljem omandatud keeleks) ning tunnustab kurtide kultuuri.

viipekeelne inimene** - võib olla nii kuulmislangusega inimene kui ka kuulja (nt kurtide vanemate kuuljad lapsed jt, kes on päritolult tihedalt kurtide kogukonnaga seotud), kes on omandanud viipekeele loomulikult teel ja väärtustavad kurtide kultuuri.

Eesmärk 7. Haridus. Kurdid saavad omandada haridust oma emakeeles.

- Pöörata erilist tähelepanu viipekeelsete kurtide* ja viipekeelsete inimeste** erinevate haridusvõimaluste laiendamisele, arendamisele ja jätkusuutlikkusele igas vanuseastmes.
- Jälgida, et igale kurdile lapsele oleks tagatud võimetekohane haridus.
- Jälgida, et haridusasutustes soodustatakse viipekeele õpetamist, aidates kaasa kurtide laste identiteedi kujunemisele, ja soodustatakse laste täielikku ja võrdset osalemist hariduses ja ühiskonnaliikmetena ning pakutakse hariduse tõhusamaks omandamiseks vajalikke tugiteenuseid.
- Jälgida, et viipekeelsetel kurtidel* ja viipekeelsetel inimestel** oleks tagatud täielik gümnaasiumi-, kutse- ja kõrghariduse kättesaadavus.

Arengukava viiakse ellu iga-aastase tegevuskava alusel, mille tulemusi hinnatakse liidukoosolekule esitatava tegevusaruande kaudu.

Eesti Kurtide Liidu arengukava aastateks 2021 – 2026 on koostatud kooskõlastatult liikmesorganisatsioonidega ning arvestades nende poolt tehtud ettepanekuid. Arengukava on dokument, mida Eesti Kurtide Liidu liidukoosoleku otsusega saab vajadusel muuta ka arengukava perioodi jooksul.

2021. – 2026. aasta arengukava **täiendustega** on kinnitatud EKL aastakoosolekul **23. aprillil 2022. a.**

---

viipekeelne kurt* - kuulmislangusega inimene, kelle kuulmislanguse sügavus pole oluline, kuid kes väärtustab kurdiks olemist, valdab mistahes viipekeelt ja kasutab seda peamise suhtlusvahendina (see võib olla tema emakeeleks/esimeseks keeleks, aga ka hiljem omandatud keeleks) ning tunnustab kurtide kultuuri.

viipekeelne inimene** - võib olla nii kuulmislangusega inimene kui ka kuulja (nt kurtide vanemate kuuljad lapsed jt, kes on päritolult tihedalt kurtide kogukonnaga seotud), kes on omandanud viipekeele loomulikul teel ja väärtustavad kurtide kultuuri.